

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDÜS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Vaklárma

Debrecen, március 20.

Egy bécsi lap, a „Neue Freie Presse“, azt fejtegeti, hogy a monarchia két államában a véderőre vonatkozólag előállott helyzet nem áll összhangban a hatvanhetes kiegyezéssel. Sőt azt mondja, hogy az az út, amelyet kivezetőül a két kormány választott, a jövőben még nagy államjogi nehézségeket okozhat és a dualisztikus szerkezetre nem sejtett megrázkódtatással járhat.

Ezt az aggodalmat, ezt a vádat a magyar kormány ellen palástolatlan kárörömmel teszi magáévá a „Pesti Hírlap“ és ujong azon, hogy Tiszát Bécsből figyelmeztetik a kiegyezési törvény tiszteletére.

Szóval: egy osztrák ujság amiatt panaszkodik, hogy Tisza igen kidomborítja a magyar állam önállóságát — s akkor akad magyar hírlap, amely pártszenvedelmétől elvakultan nem átallja magát azonosítani a támadóval!

Az eset megvizsgálása ugyanis kétségtelenné teszi, hogy egyáltalában nincs szó sem államjogi nehézségekről, sem a kiegyezési törvény megsértéséről, hanem ellenkezőleg, éppen a kiegyezési törvény értelmében Magyarországot megillető jog gyakorlásáról van szó.

A képzelt bonyodalom abban áll, hogy a magyar törvényhozásnak mind a két Háza megszavazta az ujonclétszám újabb felemeléséről szóló törvényjavaslatot, mely ezt a kérdést tíz évre rendezi; Ausztriában azonban a hasonló javaslat a parlament elnapolása következtében nem juthat kellő időben tető alá, s azt a 14. §. alapján császári rendelettel, de csak egy évre léptethetik életbe. Ebben a helyzetben a magyar kormány azt határozta el, hogy a maga megszavazott javaslatát mégis szentesítés alá terjeszti — és ez az, ami a bécsi és az említett magyar lap szerint nem áll összhangban a kiegyezéssel.

Aki azonban elolvassa az 1867. évi XII. törvénycikk idevonatkozó 12. és 13. §-át, azonnal átlátja, hogy a két ujság merőben minden ok nélkül veri félre a harangot, mert a kormány intézkedése a legpontosabban megfelel a kiegyezési törvény rendelkezéseinek.

A 13. §. ugyanis azt rendeli, hogy Magyarországon és Ausztriában a védelmi rendszernek a megállapítása vagy átalakítása eszközzendő egyenlő elvek alapján s ennek tökéletesen eieget tett a magyar 1912. évi XXX. törvénycikk, melynek analog törvényét az osztrák parlament is meghozta. Most, a szentesítés alá kerülő magyar törvényjavaslatban csupán az ujonclétszám újabb megállapításáról van szó s ebben házánk feltétlen önállósággal rendelkezik, mert a kiegyezési törvény 12. §-sa szerint „a hadseregnek időnkinti kiegészítését s az ujoncok megajánlásának jogát . . . mind a törvényho-

zás, mind a kormányzat körében, az ország miniszterelnök találó szatirával illuszmagának tartja fenn“.

Hogyan lehet tehát itt még csak gondolni is a kiegyezési törvény megsértésére, holott egyszerűen lehetetlenség a törvény félreérthetetlen parancsához, szelleméhez és betűjéhez is hűbben ragaszkodni?

Micsoda ferde logikával félti az osztrák lap a hadsereg közösségét egy olyan magyar intézkedéstől, amely a közös hadsereg fokozottabb igényeiről Ausztriánál jobban, mert tíz évre gondoskodik?

Hogyan lehet a kiegyezés összhangját és szilárdságát attól a Tiszától félteni, akinek legfőbb és eredményes államférfiúi törekvése a kiegyezés alapján való állami és nemzeti konszolidáció?

De mindenekelőtt hogyan találhat gáncsolni, megróni valót egy magyar lap a kormánynak abban az eljárásában, amely Magyarország önálló állami létét a közösség tiszteletbentartása mellett is teljes kifejezésre juttatja?

A vaklármanak nem ül föl a közvélmény, sőt megnyugodva látja, hogy a magyar kormánynak minden tekintetben korrekt magatartása következtében egyáltalán nem lehet szó államjogi bonyodalmakról. Ilyeneket fel nem idézhet az alkotmányos jogok és kötelességek lelkiismeretes kormányfériája.

Vége a román vitának

A Ház bizalmat szavazott Tiszának

Megkezdődött a husvétii szünet

A képviselőház mai ülésén Tisza István gróf miniszterelnök ismét nagy beszédet mondott. Ez a beszéd mintegy zárókövét képezi a nemzetiségi kérdéstről lefolyt parlamenti vitának. Tisza klasszikus szabatossággal és félremagyarázást kizáró módon határozta meg a kormánynak ebben a kérdésben elfoglalt álláspontját, mely a további fejlményekre is irányadó lesz.

Nem fogadta el Mihályi és társainak határozati javaslatát, mert az a magyar nemzeti állam politikai egységével nincsen összhangban. Nem járult hozzá Giesswein Sándor álláspontjához sem, aki a nemzetiségi törvény revíziójától várja a kérdés megoldását.

A románok mai szónokával, Vajda Sándorral való polémiája alkalmat adott a miniszterelnöknek, hogy kiemelje a vita első részének magas nivóját. A későbbi szónokok, nevezetesen a legtöbb ellenzéki szónok alantjáró felfogása és meggondolatlan nyilatkozatai között megróttta Vajda Sándort is, hogy éppen a Polónyi Géza kiszólásaira hivatkozva, hirdette a béke lehetetlenségét, amíg Magyarországon eféle nyilatkozatok hallhatók. Tisza figyelmeztette Vajdát, hogy miért nem vette alapul Apponyi, Bethlen, Désy, vagy a kormánypárti szónokok fejtegetéseit, akik objektív megértést hangoztattak.

miniszterelnök találó szatirával illuszmagának tartja fenn“.

Tisza beszédében meleg és a nemzetiségeket meggyőző módon jutott kifejezésre a kormány azon készsége, hogy a nemzetiségekkel megértésre jusson, nekik minden lehető előzékenységet mutasson, amely a magyar nemzeti állam politikai egységét érintetlen hagyja, sőt harmónikus együttélés dalaival annak szilárdságát folyton erősíti.

A Ház mai üléséről szóló tudósításunk a következő:

A tegnapi botrány.

Beöthy Pál elnök megnyitván az ülést, közölte, hogy tegnap délután Persián Ádám újságíró, aki összeférhetlenségi bejelentést tett Hegedüs Lóránt országgyűlési képviselő ellen, olyan magatartást tanusított a mentelmi bizottság elnökével szemben, hogy az elnök kénytelen volt őt az elnökség útján képviselőházi őrséggel eltávolíttatni. Egyben közli, hogy Persián Ádámot az elnökséggel tanusított tiszteletlen magatartása miatt a képviselőházi hírlapírói igazolványától megfosztotta (Zajos helyeslés) és megtiltotta neki, hogy a képviselőház újságírói karzatán megjelenjék.

Bejelenti, hogy Berzeviczy Albert megátamodott egészségének helyreállítására öt heti szabadságot kért.

Majd előadja, hogy a meghosszabbított ülések következtében a Ház tagjai és tisztikara a Ház vendéglőjében étkezik, amely azonban sem minőségben, sem kiszolgálásban nem felel meg az igényeknek. Kéri, hogy a gazdasági bizottság hozzájárulása alapján hatalmazza fel a Ház, hogy ha a bérlettel méltányos összegben meg tud egyezni a kért szubvenció tekintetében, ezt a képviselőház pénztárából folyósíthassa.

Farkas Pál személyes kérdésben történt felszólalása után folytatták a román vitát.

Vajda és Mangra.

Vajda Sándor (román nemzetiségi): Nincs semmiféle paktum közte és a kormány között. Éppen olyan jögon mondhatná, hogy az ellenzék és a kormány közt van titkos paktum, mert különben hogyan sikerült volna a miniszterelnöknek az ellenzékkel a Házba becsalogatni, és olyan vitára csábítani, amelynek már régen volt tanuja a magyar képviselőház. Az ellenzék kifogásolta, hogy Tisza elismeri a nemzetiségek jogát. Ezzel szemben hangoztatja, hogy Tisza sokkal méltányosabb a koalíciónál, amelynek uralma alatt a legrémségesebben üldözték a nemzetiségeket, aminek aztán az lett az eredménye, hogy a nemzetiségek a következő választáson több mandátumot kaptak, mint azelőtt. A gróf urak szemünkre vetik, hogy nem vagyunk demokraták. Még Vázsonyit értjük, ő fajdemokrata, de még az ő vádjai ellen is tiltakoznunk kell. Nekünk románoknak nincsenek mágnásasszony feleségeink,

nincsenek latifundiumaink. Mi konzervatív demokraták vagyunk, mert egy paraszt népet képviselünk. Bizonyítsa be az egyesült ellenzék az ő demokratizmusát, úgy hogy indítványt terjeszt be, melyben összes címeiről és rangjairól lemond. Az ellenzéknek alkalma lett volna technikai obstrukciót folytatni Tisza választójogi javaslata ellen, e helyett kivették magukat komótosan. Polónyi támadása volt a legszenvedelmesebb a románok ellen.

Tisza István gróf miniszterelnök: Örüljenek, hogy nem dicsérte meg őket. (Nagy derűltség.)

Vajda Sándor ezután hosszasan polemizál Polónyi Géza és Déry Zoltán beszédeivel, végül kijelenti, hogy Mihályi Tivadar hátraczi javaslátát fogadja el.

Maugra Vazul (munkapárti): Mindig hangoztatta, hogy a nemzetiségi kérdés megoldása csak a kölcsönös bizalom alapján épülhet föl. A tulzó románok megtették az első lépést, lefokozták kívánalmaikat, alkudozásait ahoz a feltételhez kötötték, mely az ő politikai programjának az alapja. (Helyeslés.) Hogy most nem sikerült a béke, az nem baj. Az eddigi kormányok is megpróbálták a békével. Felolvassa Andrassy Gyula grófnak a koalíció alatt kibocsájtott belügyminiszteri rendeleteit, melyek a nemzetiségekkel való igazságos és humánus bánásmódot írják elő. Nagy szimpátiával kísérték Tisza tárgyalásait és nemcsak hogy kudarcot nem látnak ebben, hanem ellenkezőleg: álláspontjuknak győzelmét, hogy t. i. a békét meglehet kötni. Az ellenzék sippal, dobbal és trombitával félreverte a harangoikat, mert a miniszterelnök a románokkal tárgyalt, pedig a miniszterelnök csak hazafias munkát végzett. A miniszterelnök tárgyalásaitól sokat vár. A miniszterelnök beszédét az ő egyházi körei örömmel fogadták s intézkedtek, hogy ez a beszéd ki nyomtatva terjesztessék a nép között. Minden józan román ember be fogja látni, hogy a magyar nemzethez való ragaszkodás nem jelenti a román nép érdekeinek az elárulását. Beszédét azzal fejezi be, hogy a miniszterelnök választát örömmel veszi tudomásul és Jakabffy javaslatát elfogadja.

A miniszterelnök beszéde.

Tisza István gróf miniszterelnök: Mihályi javaslatára az a megjegyzése, hogy nemzet alatt a politikailag egységes magyar nemzetet lehet érteni s más nem Giesswein javaslatát nem fogadja el, a nemzetiségi kérdést nem lehet különlegesen tárgyalni. Rövidesen kíván foglalkozni az oly részletkérdéssel, melyet az ellenük felhozott. Kifogásolták azt a kijelentését, hogy az elemi is-

kolákban lehetetlennek mondta a két tannyelven való tanítást. Igenis, ez lehetetlen, mert az egész tananyagot kétféle nyelven, magyarul és románul betanítani képtelenség. A politikai perekre nézve az a kormány álláspontja, hogy csekélyiségekből bűnügyeket csinálni nem kell. De oly vétkezések ellen, amelyek a magyar állam ellen történnek, megteszik teljes szigorral a lépéseket. Az utóbbi időben a Ház több oldaláról sajnálatos nyilatkozatok zavarták meg az objektív vitát. Ez meghozta a reakciót is. Az volt Vajda mai beszéde, aki Polónyi beszédére azt válaszolta, hogy addig nem lehet béke a magyar képviselőházban, míg ilyen hang hallatszik itt. Hát Polónyi képviseli a magyar parlamentet, avagy talán az ellenzék? Nem inkább azt kellett volna mondania, hogy mennyire meg van elégedve Bethlen és Déry felfogásával? Azt örömmel hallotta, hogy Vajda és a románok ragaszkodnak a hármasszövetséghez. De ugyanezt mondhatja — kevés kivétellel — az ellenzékéről is, mert a legkompetensebb ellenzék a delegációban a hármasszövetséghez való ragaszkodásuknak adtak kifejezést.

Beszéde további folyamán a szászok magatartását állítja a nemzetiségek elé követendő példa gyanánt. A szászok ráhelyezkedtek az államegység alapjára, így kell tenniük a románoknak is.

A vitát ma befejezzük — ugymond a miniszterelnök — de a jövőben is előttünk áll az a feladat, hogy a tanulságokat átvi gyük az életbe. A kormány a jogosult nemzetiségi kívánásokat teljesíteni fogja s a béke megteremtéséhez a magyar társadalom munkája is szükséges. A béke alapja a bizalom és a szeretet magyar és nem magyar között, a tisztelet és a ragaszkodás az ezer éves magyar állameszméhez. Kéri Jakabffy hátraczi javaslatának elfogadását. (Szünni nem akaró lelkes éljenzés és taps, a miniszterelnököt tömegesen üdvözlök.)

Elnök az ülést egy órára felfüggeszti.

A bizalmi javaslatot megszavazzák.

Coppony Vilmos (szász) beszél. Felsőrolja a szászok sérelmeit és azok orvoslását kéri. Jakabffy javaslatát elfogadja.

Melczér Vilmos (szász) hangsúlyozza, hogy a szászok távol állanak a délvidéki pángermán mozgalomtól.

Tisza István gróf miniszterelnök röviden reflektált a két szónok beszédére, azután az **elnök** elrendelte a szavazást.

A Ház elfogadta Jakabffy Elemér hátraczi javaslatát.

Elnapolás.

Ezután megszavazták három vicinális vasut engedélyezéséről szóló törvényjavas-

latot, majd elfogadták az 1911. évi zárszámadásokat és letárgyalták a kérvények 15-ik sorjegyzékét.

Az **elnök** indítványára a Ház bizonytalan időre elnapolta üléseit.

Ifj. Ábrányi Emil nyilatkozata a színházról

A kormány tervei a debreczeni színházzal

Egy jelentéktelen budapesti délelőtti újság, a *Magyar Estilap*, nyilvánvalóan debreceni forrásból egy sereg mulatságos sületlenséget, még pedig légből gyurt sületlenséget tárlt fel tegnapi számában ifj. Ábrányi Emilnek a debreceni színházzal való kapcsolatáról.

A cikkre *Az Ujság* mai számában reflektált Ábrányi s nyilatkozatából néhány jelentős, új momentumot ismerünk meg abból a nagyszabású, komoly tervből, amely a kormányt Debrecennel kapcsolatosan foglalkoztatja. Így hangzik Ábrányi nyilatkozata:

Egyik kora délelőtt megjelenő boulevard-lap a debreceni színház pályázatával kapcsolatban az én csekély személyem bevonásával és felhasználásával nekíront az Operának, a kultuszminiszteriumnak, a kormánynak és Debrecen város vezetőségének, valamint társadalmának. Erre vonatkozólag a következőket óhajtom megjegyezni:

A debreceni színház pályázatára kérvényem beadtam és abban egyéb is foglaltatik, mint a mit a nevezett lap tudomásul vesz. Nem fiókopera lesz az, ha vezetését elnyerem, hanem teljes dráma- és operettszemélyzettel ezen műfajokat előadó, hetenként legalább egy opera előadására képes ensemble 44 tagu zenekarral, amellyel főleg a zenei élet decentralizációjában óhajtom az első lépést megtenni.

Beadványom a város vezetőségének tetszésével találkozott, ezt bizonyítja a szingyi bizottság és a tanács állásfoglalása. A nevezett lap azon állítására, hogy pénzem nincs és a város meg az állam pénzén akarom tervem megvalósítani, az a válaszom, hogy a 40,000 korona kauciót sem a város, sem az állam, sem pedig a cikkíró nekem kölcsön nem adta és a vállalathoz szükséges többi tőkét sem fogom fentrevezetettől beszerezni, ha szerencsés leszek a színházat elnyerni.

Az az állítás, hogy én a kultuszminiszter ur levelével korteskedtem, valótlan, mert Jankovich kultuszminiszter urnál még csak

nézek arra, akivel beszélek. Kezet fogok vendégeinkkel, ha azok — uram bocsásd meg — férfiak is. Remélem, nem óhajtok, hogy komolyan vegyelek téged és vádjaidat?

— Pokolian komolyan óhajtok. — Atok komolyan, ahogy én is veszem azokat.

— Nagyon sajnálom, de erre nem vagyok képes. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy fantáziád együgyű és idegeidet tönkretették a rémlátások.

— És az orvossal való sétáid?
— Ostoba vagy. Hát azt hiszed, ha megcsalnlak, épp a háziorvost választanám ehhez. Eredj. Én sohasem vádolnlak azzal, hogy a — gólyanénivel csalsz meg. A háziorvossal, nevétséges. Akinek annyi dolga van. Lótásfutás, akár csak neked. Kacagni való. Mit nyernék vele? Tégedet. A háziorvossal?
— Tehát bevallok, hogy kedvesed van?
— Semmit sem vallok be.
— Nem akarod bevallani?
— Nincs mit.

— Hisz épp az imént mondtad: „nem a háziorvossal”. Ez annyi, mintha azt mondtad volna: „mással”. Tehát nincs mit tagadnod.
— Ha tovább sértegetsz, itthagylak.

— Mert nem mersz a szemembe nézni.

— Kérlek. Akár közvetlen közelből. Így ni. Ah, mi van itt? Levél? Nagyszerű. Hozzá névtelen. Tehát innen ered végtelen bölcseséged. És neked elég egy névtelen levél, hogy ne

higyi feleségednek. Pfui.

A névtelen levél

Irta: *Paul Rosenheim*.

„Tisztelt Uram! Jóakarattal figyelmeztetem önt, hogy neje félév óta csalja önt. Biztosan tudom, kedvese van neki. Hova mereszti ön a szemét, ha még ezt sem látja?”

Félév óta! Legalább huszszor olvasta már végig a levelet. Az ő neje! Akit kényelemmel, pompával vett körül, akinek minden óhaját teljesítette, akinek tehetségéhez mérten szerelmes férje is volt! És mégis... ha meggondolja...

Lehetséges volna? Az igaz, itt-ott egy lopott pillantás, amott hosszas kézcsók, néha elmés szójáték még udvarlásszámba is mehetett, igen, igen, most már sok minden eszébe jutott, de mégis bizonyosságot akar tudni. — Rögtön. Oh, őt nem lehet kijátszani; ő kegyetlenül igazságos ítélőbíró lesz.

Csengetett. — Kérem a nagyságos asszonyt, ha szíves lenne hozzám fáradni.

A szobaleány elült s pár perccel utóbb neje lépett be viruló egészségében, szépségében, üdén, boldogan. A férj félig szerelmes, félig fájdalmas tekintettel bámulta a nő gyönyörű természetét.

— Légy szíves leülni.

— Leszek szíves. De mit jelent ez a furcsa hang?

— Légy szíves leülni. Beszélni valóm van veled.

A nő bámulva engedelmeskedett. Leült az íróasztal előtt levő karosszékbe és kérdőn nézett férje dult arcába. A férj kaján mosolylyal morfondírozott magában és elhatározta, hogy finom és tapintatos lesz, hogy annál könnyebben kiváltsa neje titkát.

— Kérlek, leültem — szölt az asszony negédesen. — Most add elő a mondani valódat.

A tapintatos, ügyes, ravasz férj dühösen szölt:

— Kedvesed van. Ne is tagadd!

— Megbolondultál?

— Kedvesed van. Mindent tudok.

— Róbert!

— Mondd meg, ki az?

— Hiszen mindent tudsz! Különb is elutasítok magamtól minden ilyen örült vádat.

— Felvilágosítást akarok. Beszélj nyíltan, őszintén. Akarom. Követelem.

— Előbb te beszélj őszintén, mi történt veled. Hogy jutottál ilyen örült ideákra?

— Régen tudom. Már vagy félév óta. — Azt hiszed, nincsen szemem?

— Szemed... miért ne volna. És mire volt szemed?

— A megértés pillantásait fölfogni. A titkos kézszerításokat megfigyelni. Száz apró dolgot észrevenni, amiből egyet tud meg a férj: neje megcsalta.

— Róbert, én bánulom éleslátásodat. — Ezeket nevezed bizonyítékoknak. Hogy rá-

tiszteletemet sem tehettem, annál kevésbé kérhettem tőle levelet.

A valóság az, hogy tervem: a zenei élet decentralizációja, a zenei életre hivatottaknak nem mai terve és erre csekély személyemet alkalmasnak találják. Hogy ez a XX. században egy modern államban kulturmisszió-e, a melyet érdemes az arra hivatottaknak erkölcsileg és anyagilag is támogatni, ennek eldöntése most folyik a kultuszminiszteriumban az illetékes tényezők meghallgatásával. Kár a nevezett lap tisztelt cikkíróját, aki ennek elbírálására különös hivatást érezhet és elárul, ilyen tanácskozásba be nem vonni.

Nagyrabecsült szerkesztő urnak legtiszteljeljesebb hive

Ifj. Ábrányi Emil,
a m. kir. Opera karmestere.

A nyirbátori honatya gazdaegyesülete

Laehne Hugó sajtópöre

A képviselőház egyik legutóbbi ülésén a panamaviharok izgalmaiban a munkapárti padokról Gueth Gyula képviselő Laehne Hugónak, a nyirbátori kerület képviselőjének egyik gyanúsító közbeszólására azzal a kérdéssel szóló közbe:

— Mi van a Nyugatmagyarországi Gazdaegyesülettel?

A közbeszólásból lovgias ügy támadt, a mely békésen nyert elintézés. A kérdés azonban most a bíróság előtt vált aktuálissá és Szombathelyen — mint tudósítónk jelenti — egy nagy bünpör boncolja a kérdést, hogy mi volt a Nyugatmagyarországi Gazdaegyesülettel. Laehne Hugó koalíciókorabeli alkotásával, Mikor a koalíció megbukott, a politikai alapon szervezett parasztegység, mely nagy hihóval dolgozott, egyszerűen megakadt. A megszervezett három megyebeli, vasi, soproni és veszprémi gazdák tele voltak panasszal az egyesület ellen. Addig-addig panaszoltak, míg elkövetkezett egy vizsgálat, mely súlyos visszaéléseket állapított meg. A tenyészállatok beszerzésére adott állami segítségek elkallódtak, és nagyrészt nem jutottak el a gazdákhhoz, az állatok beszerzéseért adott gazdaváltók a törlesztés ellenére nem törlesztődtek, sőt egyesek tartozása még emelkedett. A visszaélések leleplezése nagy felzudulást keltett, amely végleg megbuktatta a gazdaegyesületet.

Az egyesület kebelében erős harc ke-rekedett Rothermann Vilmos egyesületi igazgató-titkár és Laehne Hugó országgyűlési képviselő, egyesületi elnök között. Kínos sajtó-

polémia után az ügy büntető eljárás útjára terelődött, előbb egész sereg rágalalmazási pör indult, majd az egyesület büntető följelentést tett Rothermann Vilmos ellen magánokirathamisítás, csalás, sikkasztás, hűtlen kezelés és egész sereg visszaélés címén.

A tárgyalás ma kezdődött, Rothermann a vádlott, Laehne Hugó a panaszos. A vádlott Laehne Hugót okolja az egyesület romlásáért és azt bizonyítja, hogy Laehne Hugó a koalíció ígéreteire támaszkodva nagy kezdeményezésekbe vitte bele az egyesületet, és amikor a koalíció is, Laehne is megbukott, az egyesületnek nem volt tökéje, amellyel kötelezettségeinek eleget tudott volna tenni. Egyik összeget a másik rés betömésére kellett használni és az egyesület belső életében zűrzavar és rendetlenség állott elő, és bár hiány nincsen, mert a fölmerült szükségleteket annak idején más pénz híján a magából is pótolta, a rendetlenség az egyesületet a bukáshoz is juttatta.

Laehne Hugó országgyűlési képviselő súlyos vádakkal illetve vallomásaiban az egyesület igazgató-titkárát, akit sikkasztással, hűtlen kezeléssel vádol meg. Különösen azt bizonyítja, hogy a titkár a tenyész-állatok ellenértékéül adott parasztváltókat egyik pénztéztől a másikhoz vitte és minden újabb elhelyezésnél a váltók összegét fölemelte, a különbözetet pedig magánál tartotta.

A tárgyalás nagy érdeklődés mellett folyik s több napig fog tartatni. Mintegy 150 tanu van beidézve, akik három vármegyéből jöttek össze.

Baleset az érmihályfalvai pályaudvaron

Elgázolt vasuti munkás

Ma kora hajnalban súlyos vasuti baleset történt az érmihályfalvai vasuti állomáson. Érkörtvélyes felől érkező személyvonat keresztiül gázolt Fodor Sándor Államvasuti pályamunkáson, akinek mindkét lábát levágták a vonat kerekei. A szerencsétlenségről érmihályfalvai tudósítónk a következőket jelenti:

Fodor Sándor máv. pályamunkás ma reggel szolgálatot teljesített az állomás bejárati vaáltójánál, ahol 6 óra 30 perckor az Érkörtvélyes felől érkező személyvonatnak kellett áthaladni.

Közvetlenül a vonat beérkezése előtt Fodor Sándor, Benke János nevű barátjával dolgozott a sineken. A két munkás elmerülve beszélgetett egymással s így észre sem

vették, hogy az érkörtvélyesi személyvonat már veszedelmesen közeleg a hátuk mögött. A személyvonat mozdonyvezetője az állomás előtt megadta a szokásos jelző-fütyöt, mire a két munkás fölriadt s áttértek a szokásos szabad sínparra, amely mellett kellett elrobogni a személyvonatnak.

Alig haladtak azonban át, amikor Benke csupa tréfából reákiáltott Fodorra:

— Vigyázz!

Fodor a kiáltásra annyira megijedt, hogy zavarában visszaugrott a másik sínparra közvetlenül az érkező személyvonat elé. A mozdonyvezető észrevette a veszedelmet, hirtelen ellengőzt adott, de a balesetet már nem lehetett elkerülni. A vonat végig gázolt a szerencsétlen emberen, akinek mindkét lábát térdből levágta.

Eszméletlen állapotban szedték ki a kerek alól a szerencsétlenül járt pályamunkást és még a délelőtt folyamán behozták a kórházba, ahol Ujfalussy József dr. főorvos vizsgálobíró, a rendőrség részéről pedig Pető Pál központi ügyeletes tisztviselő kihallgatta. A szerencsétlen ember életben maradásához kevés a remény.

A nagyerdei nyári lakok bérbeadása

Kevés a jelentkező.

A város nagyerdei nyári lakásaira ma délelőtt tartották meg a nyilvános árverést a városházán. A tanács részéről dr. K. Tóth Mihály tanácsnok, dr. Magoss György főügyész, Zöld József aljegyző és Kiss Ferenc számtiszt voltak jelen.

Az árverés gyöngye eredménnyel zárult. Még a múlt évi leszorított árakat sem érték el s így kétséges, hogy a tanács jóváhagyja az eredményt.

Egyébként az árverés eredménye a következő:

I. számú nyaraló emeleti lakásra kikiáltási ár 600 korona. Kiadatlan maradt.

I. számú nyaraló 4. számú lakása. Kikiáltási ára 480 korona. Drezdens Ármín 480 koronáért.

II. számú nyaraló 5. számú lakása. Kikiáltási ára 360 korona. Dr. Gáll Zoltán 300 koronáért.

III. számú nyaraló 7. számú lakása. Kikiáltási ára 540 korona. Biró Marcell 400 koronáért.

III. számú nyaraló 8. számú lakása. Kikiáltási ára 500 korona. Kemény Mór 500 koronáért.

III. számú nyaraló 10. számú lakása. Kikiáltási ára 205 korona. Somogyi Rezső szám-tiszt 150 koronáért.

IV. számú nyaraló 12. számú lakása. Kikiáltási ára 380 korona. Dr. Sebők Ernő 200 koronáért.

IV. számú nyaraló 13. számú lakása. Kikiáltási ára 650 korona. Kiadatlan maradt.

Kerekház nyaraló. Kikiáltási ára 420 korona. Márkus Miksa kereskedő 160 kor.-ért. Fürdőház épület jobb szárnyában levő lakás. Kikiáltási ára 320 korona. Mikes Ármín mérnök 160 koronáért.

Fürdőház épület balszárny 1 szobás lakása. Kikiáltási ára 280 korona. Dr. Lieder-mann ügyvéd 90 koronáért.

Fürdőház sarok szoba. Kikiáltási ára 360 korona. Tóth Imre takarékpénztári tisztviselő vette bérbé.

A közbeeső lakások árverés kikerülésével ajánlat után már régebben bérbeadtak ugymint:

I. számú villa földszintjét Kovács Kálmán árvaszéki ülnök bérlé 3 évre 380 koronáért.

II. számú villa 3. számú lakását Kern-hoffer József bankigazgató bérlé egy évre 600 koronáért.

II. számú villa 6. számú lakását dr. Dóczy Emil tb. főügyész bérlé egy évre 550 koronáért.

III. számú villa 9. számú lakását Sz. Nagy Lajos főszámvevő bérlé 3 évre 320 koronáért.

— Ez a levél csak azt bizonyítja, amit már úgyis régen tudok.

— Nekem pedig arról tesz bizonyosságot, a mit már régen tudtam: ostoba vagy.

— Csak sértteges.

— Nem sértési szándékból, meggyőző-désből mondtam.

— Köszönöm. Kedves vagy.

— Szintén köszönöm. Azt is már régen tudom. Add ide azt a levelet.

— Tessék.

— Finom kis levél. És ez az utóirat.

— Utóirat. Hol? Nem láttam.

— Ez is bölcseség jele. Ime: „Mult pénteken délután öt órakor neje robusztus kedvesével egy külvárosi elegáns hotelben szállt meg és hét óráig vele maradt“. No hal-lod, hát még mindig kételkedel? ... Még most is hiszed, hogy a levél az igazat mondja?

— Megállj csak. Várj csak. Mult pénteken. Öt órakor. Hol is voltam én akkor? Hol, hol? ... Ára igen. Itthon. Veled. Itt. Veled. Velem. És ...

— Igen. Hosszu idő után végre szerencsésen megint egyszer boldog férj és feleség-nek éreztük magunkat.

Az asszony nevetett. A férj arca e perc-ben mindennek inkább volt mondható, mint szellemesnek.

— Öt órakor. Csakugyan. Így tehát ...

— Hiszesz a levélnek?

— Nem.

— Hiszesz nekem?

— Igen, igen, igen.

— Visszavonod vádjaidat?

— Igen.

— És bocsánatot kérsz?

— Ezer örömmel. Meg tudsz bocsátani?

— Oh, én mindent tudok.

— Nem haragszol?

— Nem. De ha még egyszer eszedbe jutna ilyen jelenetet csinálni, akkor rögtön elv-álok tőled. Megértettél?

— Igen.

— Szeretsz?

— Nagyon, nagyon.

— Nono, csak ne oly hevesen. Majd —

jövő pénteken délután öt órakor.

— Helén, ne kinozz. Feleítsd el az egész-t. Bocsáss meg. Szeress. És ne tégy miat-ta sohasem szemrehányást. Örült voltam, mert szeretlek.

— És ha ezentul bárki ilyesmire célzást tenne? ...

— Nem hiszek neki. Senkinek. Egyedül neked.

— No, hála Isten — szólott Helén asszony és homlokon csókolta férjét. Homlokon csó-kolta, aztán kilebbent a szobából.

— No hála Isten, sóhajtott a később, mi-kor egyedül maradt. — Ez a levél fényes öt-let volt. Bár irta volna meg az a csacsi Ödön félével ezelőtt. Memnyivel nyugodtabbak le-hettiink volna.

IV. számú villa 11. számú lakását Kovács Béla városi hivatalnok bérlé 3 évre évi 320 koronáért.

A kiadatlan 2 lakásnak valószínűleg ajánlat útján történő bérbeadását fogja a tanács rövid időn belül meghirdetni.

Ötven ember a tengerbe fult

Nagy hajókatasztrófa Velencében

Velencében tegnap este borzalmas katasztrófa történt a Velence és a Lidó közt elterülő külső lagunán. Egy vaporetto (személyszállító gőzös) összeütközött egy torpedónaszáddal, amely a gőzöst kettészelte. A vaporetton körülbelül nyolcvan utas volt, akik közül eddig csak tizenkét menekültről tudnak s egészen bizonyos, hogy ötven ember a tengerbe veszett. Az áldozatok közt hír szerint egy magyar is van, aki a husvéti ünnepekre utazott a lagunák városába. A velencei mentők és az ott állomásozó hadihajók legénysége csónakokon siettek a szerencsétlenség színhelyére. Buvárkészülékekkel igyekeznek felszínre hozni a halottakat.

A megrázó szerencsétlenségről és a mentésről távirataink így számolnak be:

Hogy történt a katasztrófa?

Velence, március 20. A katasztrófa délután fél hatkor történt. A városi gőzhajó-vállalat tizes számú hajója a Lido állomásáról mintegy nyolcvan utassal indult el. Alig haladt a gőzös az állomástól mintegy kétszáz méternyire, amikor a torpedónaszáddal megtörtént az összeütközés. Az összeütközés okát még eddig nem állapították meg.

Az összeütközés pillanatában leírhatatlan jelenetek történtek. A torpedónaszád éles orra a kis gőzöst formálisan felszakította. A kis hajó egy perc alatt eltűnt a víz alatt, magával rántva valamennyi utast, azokat is, akik a zárt kajütiükben voltak.

A torpedónaszád, amelyen az összeütközés történt, a C. 56. jelzést viselte.

Az összeütközés után a torpedónaszád matrózai mindjárt a vízbe ugrottak, hogy a hullámokkal küzdő utasokat megmentse. Pár perc múlva megérkezett a szerencsétlenség színhelyére a St. Helena olasz gőzös, amelynek egész legénysége megkezdte a men-

tést, de már csak kevés emberen lehetett segíteni.

A szerencsétlenség színhelyével szemben van az a kikötőhely, ahol az idegen hadihajók szoktak állomásozni. Ezeket mindjárt alaromat hívták, gőzbarkákat bocsátottak le, melyek néhány perc múlva már a helyszínén voltak. Ez alatt a néhány perc alatt azonban a kis gőzös utasainak legnagyobb része már a vízbe pusztult. Mire a hadihajók gőzbarkái megérkeztek, a vízszintén már csak néhány emberfej volt látható. A Hohenzollern német császári jacht és a Göben nevű hatalmas német gőzös barkái még megmentettek néhány embert, majd megérkezett a Titan nevű osztrák gőzhajó is és az est beálltával a fényszórók világítása mellett kutatták fel az egész környéket. Cirkáltak a barkák, a matrózok köteleket bocsátottak le, hálókat dobtak a vízbe, csákllyákkal hasították át a tengert, a hadihajók buvárai a víz alá mentek, de mindez a nagy apparátus már csak néhány embert tudott kimenteni és majdnem mindegyiket holtan. Rossini, a St. Helena tüzeltője maga három holttestet emelt ki a vízből.

A St. Helena és a hadihajók barkái már csak halottakat és haldoklókat hoztak a Lidóra. A parton megjelent a Lido lelkesze, feladta az utolsó kenetet néhány haldoklónak, segédkezett az élesztés kísérleteknél, de teljesen eredménytelenül. Őt-hat ilyen utast mesterséges lélegzéssel próbáltak feléleszteni, de sikertelenül. Megérkezett Garelli admirális, a kikötői parancsnok és elrendelte, hogy a C. 56. torpedónaszádot azonnal szolgálton kívül helyezték s a vizsgálatot megkezdjék, hogy volt-e valami része a naszádnak a szerencsétlenség előidézésében.

A halottak számát még hajnaltaiban sem lehetett megállapítani. A kis gőzösnek az a fele, ahol a zárt kajüt volt, még a tenger alatt van és nem tudni, csak sejtíteni, hogy mi lehet azoknak a szerencsétleneknek a sorsa, akik itt rekedtek. Ugy látszik, az első hírek nagyjában beigazolódtak, mert körülbelül ötven halottja lehet a katasztrófának és mindössze husz embert sikerült megmenteni. A halottak neveit is csak nagyon nehezen lehet megállapítani. Egy hölgy ruhájában levelet találtak egy angol hajóra címezve. Angol nő lehetett. A halottak között van egy Ottó János nevű berilini tanár.

Az első jelentések szerint két budapesti volt az utasok között: az egyik állítólag Albígy, vagy Halbígy Ottó, aki elpusztult, a másik Proche Emil, aki megmenekült.

Ötven halott.

Velence, március 20. Megerősítést nyer, hogy a hajókatasztrófának ötven ember esett áldozatul. Reggel 8 órakor öt holttestet találtak, köztük van Ottó János berlini ember és neje, akinél S. M. Trake névre (valószínűleg angol nő) szóló borítékot találtak. Egész éjjel buvárok erős földalatti fényszórókkal átkutatták a tengert, hogy megtalálják a holttesteket és pontosan megállapítsák a helyet, ahol a Vaporetto elsüllyedt.

A városban mély gyász uralkodik a borzasztó katasztrófa miatt. A színházak lemondták az előadásokat. Számos mulatóhelyet és vendéglőt bezártak. A német hajók tiszteletére tervezett fogadtatások elmaradnak.

Magyar áldozatok?

Bécs, március 20. Mint a Neues Wiener Tagblatt-nak Velencéből jelentik, az elsüllyedt hajón két budapesti utas is volt. Az egyik, Albígy Ottó, életét vesztette, a másik, Proche Emil megmenekült.

Fiume, március 20. Egy hírlapíró beszélt a Valona hajó parancsnokával, aki az Ungarokroata hajójával ma reggel érkezett ide Velencéből. A kapitány elmondta, hogy előre bejegyzett utasai közül egy magyar utas hiányzik, akinek nevét azonban nem tudja. Az illetőnek tegnap este kellett volna felszállnia Velencében, de induláskor nem jelentkezett.

A külföldi halottak.

Velence, március 20. Az áldozatok közül még csak néhánynak tudják a nevét. Annyit megállapítottak, hogy a külföldiek közül meghalt Albígy Ottó budapesti lakos, Propotov velencei orosz konzul és Mercinszky berlini orosz konzul. Egy Drake nevű angol hölgy is

a halottak között van. Megmentették Proche Emil budapesti, Wolff Károly és Neumann berlini lakosokat. A halottak között van egy Marchi Zsófia nevű nő, akinek tegnap volt a lakodalma.

Az összeütközés oka.

Velence, március 20. A katasztrófa okát még mindig nem állapították meg. A C. 56. torpedónaszád lassan ment, ellenben a 10. számú városi vaporetto, amely hatvan-nyolcvan emberrel nem sokkal azelőtt indult el Sancta Elisabethba a Lidóból, sokkal nagyobb sebességgel haladt.

Bizonyára az volt a katasztrófa oka, hogy a vaporetto kapitánya még közvetlenül a torpedónaszád előtt keresztezni akarta annak útját, de tulságosan közel ment a torpedónaszáddal és összeütközött vele.

Ez délután öt órakor történt. Az időjárás igen rossz volt és ezért az utasok legnagyobb része, turista és jómódu velencei polgár, akik a Lidóról tértek vissza Velencébe, — visszavonult kajütiükbe. Ezek csaknem mind elpusztultak, mert a vaporetto hat másodperc alatt elsüllyedt és a kajütkökből lehetetlen volt ilyen rövid idő alatt megmenekülni.

Velence, március 20. A menekültek elbeszéléséből egészen világosnak látszik, hogy a vaporetto kapitánya okozta a katasztrófát, mert látta ugyan, hogy a torpedónaszád közeledik, de semmit sem tett annak kikerülésére.

Letartóztatott tengerésztisztek.

Velencéből jelentik: A hivatalos vizsgáló-bizottság megállapította, hogy a katasztrófát a vaporetto személyzete okozta azáltal, hogy egy aeroplást bámultak s nem vették észre a nyilsebesen közeledő torpedónaszádot. Mikor a vaporetton már majd elérte a torpedó, vészjelzést adott, de az már késő volt. A bizottság letartóztatta Tosi Józsefet, a vaporetto gépészét, Trevisán fűtőt és Podován Amareus kormányozót, akik a katasztrófa percében a tengerbe ugrottak és így menekültek meg. Letartóztatták továbbá Paganini Emiliót a „T. 56.” torpedó kapitányát, akít súlyos mulasztás terhel. A vizsgáló-bizottság megállapította, hogy ha a torpedó kapitánya ellengőzt rendelt, vagy a gépet megállíttatja, vagy irányt változtat, el lehetett volna kerülni a katasztrófát.

Interpelláció a kamarában.

Musetti képviselő ma meginterpellálta a tengerészeti minisztert a római kamarában, hogy minő intézkedést hajlandó tenni, hogy a laguani hajóforgalomban a veszedelmeket megelőzzék.

Az áldozatok temetése.

A katasztrófa áldozatait hétfőn temetik. A halottakat közszemlére teszik ki. Akiket hozzátartozóik fölismernek, azokat kiadják, a többieket Velence város temetési el.

A velencei pátriárka ma kondoleált a gyászneset fölött. A pápát mélyen megrendítette a katasztrófa.

Kitüntette a bécsi, párisi és londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

CSUZ :: KÖSZVÉNY :: REUMA

ellen a legjobb házi szer a híres

KIRÁLY-BALZSAM

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb esetekben is már egyszer beőrzésénél a fájdalomakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 K teljes használati utasítással.

Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszerárban

Kossuth-u. 8. A színház mellett.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

!! IRODALMI-ESTÉK !!

Kizárólagos bemutatási joggal!

ALEXANDER DUMAS

világhírű regénye

A HÁROM TESTŐR.

5 felvonásban.

Ma szombaton délután 3-tól 5-ig, 5-től 7-ig mérsékeltén leszállított helyárrakkal, 7-től 9-ig és 9-től 11-ig rendes olesó helyárrak. :: Felvonás közben bemenet nincsen.

Vasárnap — Hétfőn — Kedden
március hó 22—23—24-én

A BIRÓ BECSÜLETE

Olasz dráma 3 felvonásban.

és a kiváló Pathé-féle kísérő műsor

Véres tüntetések Calmette temetése után

— Távirati tudósítás. —

Páris, március 20. Ma temették el Calmettet, a Figaro tragikus végű főszerkesztőjét. Rengeteg embertömeg, Páris politikai, tudományos írói és művészvilágának elitje kísérte ki utolsó útjára s koporsóját a koszoruk nagy tömege borította el. A rendőrség tüntetéstől tartott s nagy készüléssel vonult ki, ámde a temetés alatt semmiféle incidens nem történt.

Mikor azonban a néptömeg a temetésről visszafelé tartott, egy csoport Caillaux-t éljenezve jött a Place de Cliche-en. A térségen szembe tartott velük egy sereg nacionalista diák és nagyszámu camelots, akik a tüntetők éljenzésére „Le Caillaux-val” kiáltással feltek.

A két csoport összeütközött. Csakhamar ott termett a rendőrség, egy rendőrfelügyelővel az élén. A felügyelő belelőtt a tömegbe s a golyó D'Antemont párisi ügyvéd altestébe hatolt. Erre a tömeg megtámadta a rendőröket s a felügyelőt véresre verte. A megtámadottak segítségére két század lovasrendőr jött vágatva, akik szétszórták a tüntetőket. Sok sebesülés történt.

Psilander Debreczenben

Személyes vendégszereplése az Urániában.

Psilander! E névtől hangos most Debrecen minden utcájára, E név hangzik fel mindenütt, a nyolc szobás lakásban ép úgy emlegetik, mint a hónapok szobáiban. Psilander! Ki ugy utazik át ezen az országon, mint egy hódító hadvezér, akit csodálattal és virággal köszöntenek amerre lép, március hó 25-én városunkba érkezik és még aznap két előadásban vendégszerep az Uránia-mozgó impozáns színpadán, vendégszereplésre még itt marad 26-ára is, hogy megkeresse az az napra járó 2000 koronáját.

25—26, szerda, csütörtök, még 5 nap, még ötször kell lefeküdni s lázas álomban aludni, míg eljön a nagy nap, hogy az isteni, fenséges Psilandert meglássuk! Így sóhajt a kis bakfi, a masamód leány, a nagyságos asszony, ki férjét is elviszi, hogy lássa Psilandert, a férfiak mintaszépségét.

Hogy milyen nagy a Psilander-láz Debreczenben, mi sem jellemzi jobban, hogy a mióta a jegyek árusítása folyamatban van, úgy kéri Suchán Rezsőt, az Uránia-színház igazgatóját:

Kedves Psuchán ur! Kérek egy jó helyet a Psilander-előadásokra!

Nagy a kíváncsiság, hogy vajon hol fog lakni Psilander Debreczenben. Ez irányban is szolgálhatunk felvilágosítással: az Angol-királynő szállodában, hol öt szobás lakást foglaltak le részére. Kolozsvárról jött az örömet hozó távirat, melyre Németh András boldogan dörzsölte össze két kezét. A szálloda személynete nem beszél egyébről, mint a nagy napról, hogy a legirigyletebb férfi, Waldemár Psilander március 25. és 26-án az Angol Királynőben fog lakni. Azóta Németh András nem panaszkodik.

Budapestről még elindult a kolozsvári bemutatózóra „Cáró”, a Psilander lova, egy tiszta angol telivér, sötét pej ló. Szegény Cáró azonban az uton rosszul lett s egy külön kocsiban visszazállították Pestre egy ló-szánatóriumba. Ez okozza most a legnagyobb gondot az Uránia igazgatóságának, hogy hol szerez egy hasonló lovat Psilander számára. Tessék jelentkezni!

A Psilander estekre a jegyek kiváltása iránt nagy az érdeklődés. Az eddig előjegyzett jegyeket mindenki siet kiváltani, mert az

igazgatóság azokat csak ma délig tartja fenn. Ez természetes is, mert a nagy érdeklődés folytán a pénztár lelkiismeretessége csorbát szenvedne, ha az előjegyzett jegyek kimaradva, a padosorokban üresen állnának a helyek. Jegyek a 25-iki és 26-iki — szerda, csütörtök — mindenik előadásra még kaphatók.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

SZOMBAT: *Aranyember*, szímmű. — Pethes Imre, a Nemzeti Színház művészeinek felléptével. (B bérlet.)

* **Pethes Imre vendégjátéka.** Rostand csodás versei csengtek fel ma este a debreceni színházban, Pethes Imre, a Nemzeti Színház nagy művésze a „Cyrano de Bergerac” címszerepével kezdte meg debreceni vendégjátékai sorát. Pethest sem fölfedezni, sem értékelni nem kell a debreceni közönség előtt. Játékának nagyszerű lendülete, drámai ereje elkápráztatta a közönséget, csak ugy, mint dikciójának aranyként özönlő patakja és nemes heve. Bár partnerei — a kiváltságos talentumu Halassy Mariskát kivéve — kétségbeejtően ostromolták a pompás drámát, a közönséget Pethes művészete kiengetelte. Meg kell jegyeznünk még, hogy a telt színház publikuma a legnagyobb fegyelmezetlenséget árulta el, a legszebb jelenetekbe tele tüdővel köhögtek és tüszentgettek bele. (*)

* **Pethes Imre „Az aranyember”-ben.** (A színházi iroda jelentése.) Holnap, szombaton „Az aranyember”-ben folytatja Pethes Imre debreceni vendégszereplését. A jeles művész, aki évek óta nem volt Debreczenben, Krisztyán Tódort játsza ebben a darabban. Vasárnap este újból „Cyrano” és hátfőn „A makrancos hölgy”-ben Petruchiót játsza. A szombati előadás B) bérletes.

* **„A hercegisasszony”.** (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal Lehár operettje, „A hercegisasszony” kerül színe mérsékelt helyárakkal. Ugy erre az előadásra, mint Pethes összes vendégjátékaira válthatók jegyek a pénztárnál.

APOLLO

Ma és holnap utoljára!
Filmrejtvény pályázat bemutatása !!!

?

FÉLTSTVÉREK

Rendes helyárak.

Jegyek előre válthatók d. e. 11 órától a színházi pénztárnál. Trafik- és kedvezményes jegyek érvényesek.

Steckenpferd- Illomtejszappan

Bergmann & Co. oégtől Tetschen a Elbe.

Egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szappan ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr és szépség gondozásában való fölülmulhatatlanságáért. **Ezernyi elismerőlevél!** Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság! Úgyeljen nyomatékosan a **Steckenpferd** védőjegyre és a cég helyes nevére! Darabja 80 fillérért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera Illomkrémje (70 fillér egy tubus). Kitűnő szer nők kezék gondozására.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomokban március hó 22-ikén, vasárnap prédikálni fognak: a Nagytemplomban: Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Hajdu Gyula s.-lelkész, 11 órakor Könyves-Tóth Kálmán lelkész, a Kossuth-utcai templomban Pánczél Jenő s.-lelkész, az Árpád-téri templomban: Polgár Gyula s.-lelkész, délután 3 órakor Kovács János vallásoktató-lelkész, az ispotályi templomban Demeter Gyula s.-lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár és a homokkerti imaházban Nagy Márton hittanhallgató. — Vasárnap délután öt órakor a főiskolai oratóriumban vallásos-estély lesz.

— **Városi közgyűlés előtt.** A március 26-ikára kitűzött város közgyűlés ügyeinek előkészítését a jog és pénzügyi bizottság holnap, szombaton délután 3 órakor a város-háza kistanácsstermében tartandó ülésén folytatja. Ez ülés fontosabb tárgyai: A városi Zeneiskola költségvetésének bemutatása. — Concours Hyppique intézőségének kérvénye támogatás iránt. — Gyarmathy István kérvénye a tulajdonát képező gazdasági épületeknek 100,000 korona vételárban a város részére átvétele iránt. — Tanácsi előterjesztés a városi téglagyár üzemköltségeinek fedezésére 30,000 korona hitel engedélyezése iránt. — Tanácsi előterjesztés a közkórház alapszabályzat 15. §-ának módosítása iránt.

— **Uj törvényszéki bíró.** Az igazságügy-miniszter Hubert Ottó berettyóújfalui kir. járásbíróját saját kérelmére törvényszéki bírói minőségben a debreceni kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Az utolsó szabadságharcos halála.** — Nádudvari tudósítónk írja: Tegnap délután temették el Nádudvaron az utolsó nádudvari 48-as honvédet, Frank Ferencet, óriási részvét mellett, Frank Ferenc, aki a szabadságharcot végigküzdötte, 85 évet élt.

— **A földadó kivetési lajstromok közszemlén.** A városi adóhivatal a következő hirdetményt teszi közzé: Az 1914. évi földadó kivetési, továbbá 1913. évi pótkivetési lajstromok az 1909. évi XI. t.-c. 4. §., illetve ennek végrehajtása tárgyában, az 1913. évi VI. t.-c. 2. §. alapján a pénzügyminisztérium által 1913. évi 50,000. szám alatt kiadott utasítás 29. §-ának megfelelően 1914. évi március hó 23. napjától 1914. évi március hó 30. napjáig 8 napig oly célból tételnek ki a városi adóhivatalnál kerülőketekint közszemlére, hogy azokat mindenki megtekinthesse. A lajstromnak ez a kitétele azon felebbezési határidőre, melyet az 1909. évi XI. t.-c. 15. §. szabályoz, nincsen kihatással, melynek alapján a felebbezést a kivetett adók ellen a közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához intézve, az adóivnek kézbesítését, illetőleg az adóivnak el nem fogadása vagy egyébként kézbesíthetlensége esetén megkísérlett kézbesítést követő 15 nap alatt a pénzügyigazgatósághoz nyújtandók be.

— **Előléptetett telekkönyvvezető.** Az igazságügyminiszter Simonyi István debreceni kir. törvényszéki telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén a VIII. fizetési osztályba sorozott telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Előadás tartalékos tiszteknek.** A tartalékos honvéd tiszték számára a helybeli 3. honvéd gyalogezred laktanya olvasó termében a tél folyamán továbbképző és katonai ismereteket terjesztő tiszt előadások (alkalmazó megbeszélések, stb.) tartatnak. F. hó 21-én délután 5 órától 6 óráig Kvaiser Nándor százados tart előadást. Tárgy: Változások a tűzészernél. — A m. kir. és cs. és kir. tűzérseg új szervezése.

— **Az Uránia jövőheti Psilander-előadásaira** még nagyon jó jegyek kaphatók. Tessék sietni az elővétellel, mert óriási módon viszik őket már napok óta. Az Uránia pénztára délelőtt 10-től 1-ig és délután 2-től nyitva van éjjel 12 óráig.

— **Az építési bizottság ülése.** A városi építési bizottság ma délután négy órakor Körner Adolf főjegyző elnöke alatt ülést tartott. Elsősorban a Busi-utca szabályozásának kérdését tárgyalták. A bizottság azt a javaslatot fogadta el, hogy az eddigi görbe utcavonal megtartása mellett 12 méter szélességben szabályozzák az utcát. Több folyó ügyet intéztek el ezután, amelyeknek során a bizottság Kovács Gyula Király-utcai telkének váltásdíját négyszögölenként 372 koronában állapította meg.

— **Kigyuladt személyvonat.** Bukarestből táviratozzák: A galaci személyvonat tegnap Buzeu és Galac között a nyílt pályán kigyulladt. A tíz egy harmadosztályú kocsit fűtőkészülékéből támadt és átterjedt a postakocsira is. A két kocsit teljesen leégett, de a postaküldeményeket sikerült megmenteni. Két utast és egy fékezőt halálos égési sebekkel a kórházba szállítottak, több utas könnyebben megsebesült.

— **Ha még nem látta! . . . ma utoljára kerül bemutatásra.** Ha olvasta nézze meg! Ha érdeklő, okvetlen nézze meg! Mit? . . . Hát az Alexander Dumas világhírű regényét, „A három testőr“-t az Urániában. En este 7 vagy 9 órakor fogom megnézni. Megyek is legyért.

— **Debrecen sz. kir. város zeneiskolája** saját helyiségében, az alsó osztályú növendékei haladásának bemutatása végett 1914. évi március hó 22-én, vasárnap délután 11 órakor hangverseny-matinét rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Pályázat ösztöndíjra.** A kereskedelmiügyi miniszter megbízásából a debreceni kereskedelmi- és iparkamara közhírré teszi, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank által 1892-ben alapított 30,000 koronás külföldi tanulmányuttra szánt ösztöndíjalap rendelkezésre álló kamataiból 1350 korona összegben egy ösztöndíj egy kereskedelmi akadémiát vagy felső kereskedelmi iskolát kiváló sikerrel végzett egyén részére adandó ki. Ezen ösztöndíjra ezennel pályázatot hirdet a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur, ki a pályázat feltételeit a következőkben állapította meg:

Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly ifjak, kik valamely hazai kereskedelmi akadémiát vagy felső kereskedelmi iskolát jeles eredménnyel végeztek, mely körülmény érettségi bizonyítvánnyal igazolandó. A folyamodványban megjelölendő az a kiviteli kereskedelem körébe tartozó speciális ismeret, melynek elsajátítása végett az illető a tanulmányutat megtenni szándékozik. Felemlítendő folyamodónak eddigi gyakorlati működése, továbbá nyelvismeretei és a tervezett tanulmányut programja és időtartama. Meg kell említeni azt továbbá, hogy folyamodó miképp véli szerzett ismeretét és tapasztalatait itthon értékesíteni. Oly pályázó, ki jelen iskolai képzettsége mellett az elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányú tanulmányokra hivatkozhat és ezt igazolni képes, valamint kellő nyelvismeretekkel is bír, az ösztöndíj odaitélésénél előnyben fog részesíteni. A pályanyertes tanulmányutjáról a keresk. m. kir. miniszter ur elé jelentést tenni tartozik. A pályázati kérvény a debreceni kereskedelmi- és iparkamarához nyújtandó be lehetőleg 1914. március hó 31-ig. A kamara a kérvényeket 1914. április 15-ig a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur elé terjeszti. Tekintettel arra, hogy az egész ország területére csak egy ösztöndíj lesz kiadva, ajánlatos, hogy csakis kiváló képesítésű pályázók nyujtsák be kérvényüket.

— **„A három testőr“ mérsékeltlen leszílitott helyárák mellett.** Ma szombaton délután az Urániába 3-5-ig és 5-7-ig mérsékeltlen leszílitott helyárák mellett kerül utoljára bemutatásra Alexander Dumas világhírű regénye 6 felvonásban. Siessen e kedvező alkalom felhasználásával.

— **Pénz-, szivar- és cigarettatárcák,** finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árák mellett **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

— **Dr. Guillotin.** Március 26-án lesz 100 éve annak, hogy a nyaktilló feltalálója, dr. Guillotin meghalt. A törvényhozó francia nemzetgyűlés, a „legislative“ 1792. március 22-én határozatilag kimondta, hogy a kivégzések „par 2'ettet d'un simple mécanisme“ (egy egyszerű szerkezett segítségével) fogynak történni. Ez az egyszerű mechanizmus dr. Guillotin találmánya, a nyaktilló volt. Miután az első próbát egy holttesten eredményesen elvégezték, 1792. május 27-én a Place de Gréven megtörtént az első kivégzés. Egy Pelletier nevű tengeri rablót fejezték le. Ugyanazon év augusztus havában már egy politikai bűnös, Louis David Colleton d'Angremont feje is megjelent a „nemzet ablaká“-ban, ahogy a halálnak is grimaszt csináló Páris a nyaktilló nyílását elnevezte. Azután jött a rémuralom és a nyaktilló pihenés nélkül végezhetette gyilkos munkáját. Dr. Guillotin fejét is fenyegette a találmánya s csak Robespierre bukása mentette meg. Guillotin doktor az orvosi tudományokba mélyedve hunyta le a szemét 1814. márc. 26-án, öt nappal a szövetséges hadak Párisba vonulása előtt.

— **Száz koronát nyerhet bárki** ha részt vesz az Apolló-filmrejtvény pályázatán. Minden jegyhez ingyen szavazó-lap jár. Pá-helyhez pedig öt darab.

— **Víz helyett marólug.** Saját vigyázatlansága következtében könnyen végzetessé válhat a szerencsétlenség érte ma este Korck Julia Széchenyi-utca 50. szám alatt lakó cseledeányt. A leány vizet akart inni s a konyhaszekrény tetejéről egy csuprot emelt le. A csuporban volt valami folyadék, amiről a leány azt hitte, hogy víz. Fölhajtotta a folyadékot és csak pár pillanat múlva, amikor a leány rosszul lett, derült ki, hogy a mosáshoz használt marólug volt a csuporban. A leányt súlyos belső sérüléseivel a mentők beszállították a kórházba. Állapota életveszélyes.

— **Ma, szombaton délután 3 órától 5-ig és 5-től 7-ig félhelyárák mellett kerül bemutatásra az Uránus kiváló esti műsora.**

— **Costümök és Francia-ruhák** remek választékban eredeti modellek Halmágyi női divatáruházában.

— **Kifosztott baromfi-udvar.** Klein Sámuel Hadházi-ut 6. szám alatti lakos, aki minta-baromfitelepet tart fenn, ma délelőtt panaszt tett a rendőrségen, hogy valaki az elmúlt éjjel 53 darab faj baromfiját ellopta. Az ismeretlen tolvaj a baromfiudvar kerítésén mászott át s úgy hatolt a ketrecekhez, melyeknek ajtaját föltörve, kifosztotta azokat. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Rendőri hírek.** Pásztélyi Jánosné Nap-utca 83. szám alatti lakos panaszt tett, hogy valaki a Rákóczi-utcai piacon kabátja zsebéből kilopta a pénztárcáját a benne lévő 27 koronával. Varga Józsefné Egmalom-utca 27. szám alatti lakosnak 13 korona 40 fillérét lopták el. A rendőrség megindította az eljárást.

— **A filmrejtvény pályázat** már csak ma és holnap látható a kiváló kíséző műsor keretében az Apolló műsorán.

— **A tavaszi idény** összes ujdonságai, a legszebb kalapok, izlése nyakkendők, finom fehérneműek Frank Testvéreknél, az új megyeház mellett.

— **Még csak ma déli 1 óráig** tartatnak fen az Urániában előjegyzett Psilander-estélyekre szóló jegyek. Ezen időn túl minden ki nem váltott jegy a legelőbb jelentkezőnek eladatik.

— **Szombaton délután 3 és 5 órakor** félhelyárákkal is be lesz mutatva a filmrejtvény az Apollóban.

— **Az Uránus-színház nagystíliú műsora,** melynek minden száma külön-külön egy sláger, ma délután 3-tól 5-ig és 5-től 7-ig félhelyárák mellett kerül bemutatásra.

— **Alexander Dumas „A három testőr“** című világhírű regénye 3, 5, 7 és 9 órakor ma utoljára látható. 3-5-ig és 5-7-ig mérsékeltlen leszílitott helyárákkal, 7-től és 9-től rendes helyárák mellett az Urániában.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Uj joggyakornok.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Sinka Gyula jogszigorló debreceni lakost a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

§ **A postacsomagok tolvaja.** Nagy Lászlóné, szatmárcsekei postamesternő a múlt évben följelentést tett, hogy a Csekére érkező csomagok megdezsmálva kerülnek a felek birtokába. A csendőrség gyanuja Bagaméri József postakocsisra esett, akinek lakásán sok lopott holmit találtak. Kiderült, hogy a csomagokat Bagaméri felbontotta s egyes tárgyakat kiloptt belőlük. A szatmári törvényszék tegnapi főtárgyalásán hat havi börtönrre ítélte Bagamérit, feleségét pedig tulajdonjog elleni kihágás címén 14 napi fogházra ítélte.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde	
Magyar hitel	846.—
Osztrák hitel	638.—
4 százalékos koronajáradék	82.40
Allamvasut	713.50
Jelzálogbank	448.—
Rimamurányi	668.50
Salgótarjáni	721.50
Közúti vasut	629.—

Magánleszámitolási kamatláb

Bécs 3 $\frac{3}{8}$ % — Berlin 3 $\frac{3}{8}$ % — London 2 $\frac{7}{16}$ %

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és Könyg debreceni bizományos távirati jelentése.	
Buza májusra	11.18
„ októberre	12.31
„ 1914. április	8.60
Rozs októberre	9.51
„ áprilisra	—
Zab októberre	7.54
„ áprilisra	—
Tengeri 1914. évi jul.	6.68
„ máj.	—

Készáru változatlan.

Fizetése képtelenség. A bécsi Allgemeiner Kreditoren Verband az alábbi fizetése képtelenségeket közli: Spitzer Izso vaskereskedő Borostyánkő, Rottberger József Eger, Reutter Helen Vitrovicita (csőd), Kovácsévics Ilje Mitrovica, Schretter és Hillmann Bustyaháza.

URANUS

Korona-Passage   Telefon 3-28.

Szombaton — Vasárnap
március hó 21-én, 22-én

7. A családi gyémánt.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

1. Zene.
2. Az önműködő esőernyő. Amerikai humoreszk.
3. 4. A Niagara hullámaiban. Amerikai történet 2 felvonásban.
5. A színházi jegy. Amerikai bohózat.
6. Miért vagyok bezárva? Rendkívül kacagtató bohózat.

Előadások kezdete ma szombaton d. u. 3-5-ig és 5-től 7-ig félhelyárák. 6-tól rendes helyárák. Minden kép után van bemenet. Utolsó bemenet mindenkör 10 órakor. Bérlet-, tisztviselő- és trafikjegyek a mai előadásra érvényesek.

Hétfőn kezdődnek a HENNY PORTEN-ESTÉK

Hétfőn március 23-án: „ÉVA“. Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Kedden március 24-én: „MEGINGOTT BIZALOM“. Társadalmi dráma 3 felvonásban.
Szerdán március 25-én: „ORSOLYA GRÓFNŐ“. Vigjáték 2 felvonásban.
Galutörtékön március 26-án: „A SZIV JOGA“. Életkép 2 felvonásban.

Pénteken — Szombaton — Vasárnap március 27-én, 28-án, 29-én

ÓFENSÉGE.

Vigjáték 3 felvonásban.

Hétfőn — Kedden — Szerdán március 30-án, 31-én, április 1-én

ÁLARCOS SZERELEM.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

Pékműhely kiadó

(esetleg üzlethelyiséggel).

Cegléd-utca 1. szám alatt.

Értekezhetni ugyanott az udvarban.

Cséplésnél

pénzt, időt, munkát
takarítanak meg a
Stern-féle szabadalm.

dobkosár-betétléccel.

Kérjen felvilágosítást
ingyen és bérmentve

Bárdos és Brachfeld

műszaki és villamossági vállalat
BUDAPEST, VI. GYÁR-UTCA 5. SZÁM.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-UT.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

CZÉG
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Ajánlja a tavaszi idényre érkezett
... újdonságait. ...

Női costum helmék, Selymek, Crepe és ramageokban
! Nagy választék! ! Olcsó árak!

Kapható Debreczenben
minden patikában.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3. 10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ert,
szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkam-
garnt, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron
küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt
ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetüzkségletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelenté-
kenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási
választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még
a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Nagyobb vétel

folytán legújabb divatu

GYAPJU- SZÖVETEKET

férfiruhára és a legfino-
mabb NŐI COSTÜM-
szöveteket mesés olosó
árban ajánlja

DOMÁN ÉS KURZ
posztónagykereskedő
PIAC-UTCA 49. SZÁM.
Főpostával szemben.

Gyomorgörce, kólika, étvágytalan-
ság és általában gyomorbetegsé-
geknel a legkitűnőbb háziázer a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertárban, Debreczenben.

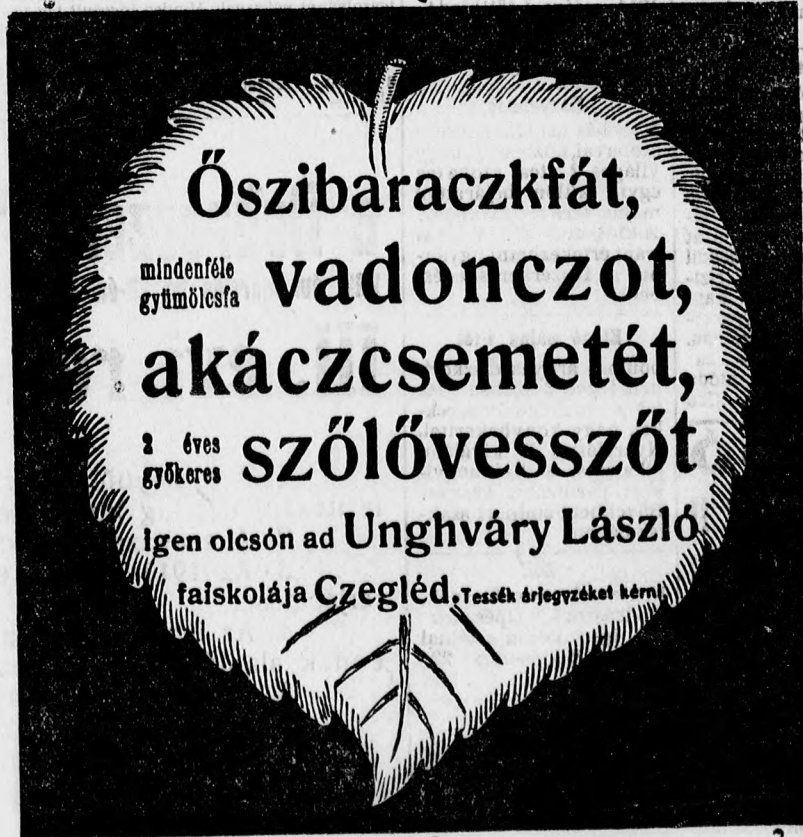
!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Őszibarackfát,

mindenféle
gyümölcsfa

vadonczot,

akáczcsemetét,

2 éves szőlővesszőt

Igen olcsón ad Unghváry László

faiskolája Cegléd. Tessenék árjegyzéket kérni!

10 szög 50 fillér, azonnal minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnap betűből szerdétől minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Videkről

Apróhirdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén élér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegen esatolandó.

Jellegés leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó. hivatalunkban a jellegés levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreczeni Független Ujság telefon számai:
Szerkesztőség 3—39
Kiadóhivatal 3—39 és 18
Nyomda 18

Levelezés

Jellegés levélről a hirdetés száma is kérétek.

Egy nyugdíjas idős uriember háza és földje oda engedésével, gazdasszonyt keres. Jellege „Falusi”.

Különte

Míg a készlet tart az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu selem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérneműk remek választékban. Plü és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Hölgyeim!

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májolt, pattanást, vimmedlét, minden bőrruhságot az országírú ártalmatlan Matild-arcfenécs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Főraktárak: Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

KIADÓ bolthelyiség !!

A Kistemplombazárban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év március 16-tól albeletbe kiadó. Értekezhetni özv. Bodánszky Lipótnénál Széchenyi-utca 27. sz. a. az utcai lakásban

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett üzletseges embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante.

Adás-vétel

Eladó 1200 liter keményfakád jókarban olcsón. Piac-u. 63. Első mosóintézet.

Veszek jelen forgalmi magyar bélyeget, bármely mennyiségben. — Bővebbet Kölcsey-u. 18.

Üzlet

GYENGE tavaszi vajás túró már kapható a Deutsch üzletekben.

Bikszádi és Margit viz friss töltésű kapható Félégyházy Jánosnál.

Falusi Károly polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készíték mindenféle sportcipőket, valamint ortopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

1 mássa hulladékfa 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz kőszén, tűzifa legolcsóbban kapható. Telefon szám 982.

Lakás

Egy nagyobb, két kisebb bolthelyiség a piac legforgalmasabb helyén május hó 1-re kiadó. Értekezhetni Hartstein bodegánál.

Négy szobás fürdőszoba, előszoba, konyha, kamara stb. hozzátartozóval ellátott uri lakás, a törvényszék háta mögött, légszűrőberendezéssel, parkettel 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni Képes Mihálynál Hadházi-ut 16. Telefon 8—57.

Kényelmes 4 szobás uri lakás, fürdőszobával, közteszép, nagy világos 2 utcai szoba (az egyik külön bejáratú) május 1-re olcsón kiadó. Miklós-utca 22. (A lakás iránt értekezhetni ugyanott a fűszerkereskedésben).

Kiadó május 1-től pompás árnyas diszkertben fekvő 3 szobás éves lakás mellékhelyiségekkel, nagy konyhakerttel. Nyaralásra is kiválóan alkalmas, a Széchenyikert portmentes részén. Bővebbet Fémipari szakiskolában.

Bolt hentesnek, mészárosnak, fodrásznak, cipésznek stb. igen olcsón azonnal kiadó. Miklós-utca 22. szám alatt.

Kiadó elköltözés miatt egy fűszerüzlet, 2 szoba, konyha, fűskamra, pincéből álló lakás. Cim a kiadóhivatalban.

Pászkárusítás

az Izr. hitközség pászkagyárában ::
József kir. herceg-utca 26. szám.
Naponta friss pászka kapható.

Két éves gyökeres szőlővessző, gyümölcsfa-oltvány 3—5 éves egyenes akáczia kapható

„Erzsébet” szőlőtelepen. Iroda Kossuth-u. 32.

MIMIÉK használat

köhögés,

rekedség, katarrhus, elnyálkásodás, gőros és számarhurut ellen

KAISER-féle Mell-Karamellákat

8 kenyővel.

6050 közg. Ig bizonyítvány orvostól és magánorvostól biztositják a sikert.

Rendkívül jó ízű és kellemes BONBON.
Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 60 fillér. Kapható:

Mihalovits J., Grósz Nagy Ferenc, Dr. Szelényi Árpád, Kubek Sándor, Muraközy László, Harsányi Lajos, Koczian Dezső, Kováts L. Nándor, Szentmiklósi Tóth Béla, Arany S. Árpád, Reichard Sándor, Ságly Ferenc, Batáry Imre gyógyszeresknél, Józsa és Jóna és Központi drogeriákban. — Ujfehértón Trón Gyulánál. — Ermihályfalván Mátrai Ákosnál. — Derecskén Benkő Sándornál.

MEGHIVÓ.

A Debreczenvidéki Takarékpénztár mint szövetkezet

III. évi rendes közgyűlését

1914. évi március hó 31-én délután 4 órakor, az intézet Piac-u. 34. sz. alatti helyiségében fogja megtartani, melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja

az igazgatóság,

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 tag kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az 1913/III. évi zárszámadás előterjesztése, határozathozatal, felmentvények megadása.
4. Igazgatósági tagok választása.
5. Éscleleges indítványok.

JEGYZET: 46. §. A közgyűlésen a szövetkezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat. E végből szükséges, hogy a közgyűlés előtt legalább 3 nappal könyvecskéjük ellenében igazolványt váltsanak. Minden jogosult tag 10 törzsbetétig egy szavazattal, minden további 10 törzsbetét után további egy szavazattal bír, de saját törzsbetétét után 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

67. §. A zárszámadások és jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében a tagok rendelkezésére állanak.

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat . . .	80 fillér
Házbér-nyuglakönyvecske . . .	40 „
Házirend	40 „
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10 „
Üres lakás bejelentési lap . . .	10 „
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10 „
Építés engedély iránti kérvény .	10 „
Lakhatási	10 fillér-
ért darabonként kapható . . .	..

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAZ-UTCZA 49.

19085—1913. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Debreczeni Hitelbank r.-t. debreczeni bej. cég végrehajtónak Kiss Lajos és neje Farkas Mária debreczeni lakosok végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság az újabb árverést 2000 korona tökekövetelés és járulékal behajtása végett a debreczeni kir. törvényszék területén levő, s a debreczeni 9920. sz. tjkvben A + 11075/41. hrsz. alatt felvett Gerébytelepi ujosztású házas szántóföldre 1342 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi április hó 17. napján délelőtt 11 órakor a telekkönyvi hatóság árverési helyiségében (Deák Ferenc-utca 18. sz. 107. ajtó) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan 685 korona 66 fillérről alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kikiáltótnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kikiáltótnak átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§.; 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérlet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. 25. §.)

Debreczen 1914. évi március hó 7. napján.

Dr. Tóth s. k., kir. tszéki jegyző.

Levélbélyegeket

30.000 különféle, jótállás mellett valódi, kifogástalan, küldik ki-vánatra 60 százalékos engedmény kimerítő katalógussal

A. Weisz, Wien I., Adlergasse 8.
Gyűjtemények vásároltatnak.

Meghívó

a Debreczeni Takarékszövetkezetnek

1914. évi március hó 29-én délelőtt 10 órakor, az intézet helyiségében (Piac-u. 84. sz. a.) tartandó

III. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére jegyző és annak hitelesítésére két tag kijelölése.
2. A szavazatszedő-bizottság három tagjának kijelölése.
3. Az 1913. évi III. évtársulat mérlegének és zárszámadásainak előterjesztése.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása: ennek alapján határozathozatal és a felmentvények megadása.
5. Három igazgatósági tag választása.
6. A felügyelő-bizottság 1914. évi díjazásának megállapítása.
7. Esetleges indítványok.

MEGJEGYZÉSEK: A mérleg valamint a zárszámadások a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetkezet helyiségében megtekinthetők.

A közgyűlésre vonatkozólag egyébként az alapszabályok 27—33. §§-ai intézkednek.